

13 4
1711, 148
DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA;
DE
UROMANTIAE
ET UROSCOPIAE
ABUSU TOLLENDO,

Quam,
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. PHILIPPO WILHELMO,
PRINCIPE BORUSSIAE, MARCHIONE BRANDENBUR-
GICO, DUCAT. MAGDEB. GUBERNATORE,
RELIQVA,

IN ACADEMIA FRIDERICIANA,
GRATIOSISSIMO FACULTATIS MEDICAE CONSENSU,
PRÆSIDE
DN. GEORGIO ERNESTO STAHL,
MED. D. EJUSD. ET RER. NATUR. PROFESS. PUBL. ORDIN.
ACAD. NAT. CUR. COLLEG. LONG. DIGN.

DN. PATRONO, DOCTORE AC PROMOTORE SUO,
omni Observantiae atque Honoris Cultu etatem colendo,

PRO GRADU DOCTORALI
Summisque in Arte Medica Honoribus, Insignibus ac Privilegiis,
More Majorum Solenni obtinendis,

Ad d. Septembr. MDCCXI, horis ante & pomeridianis
Publicæ Eruditorum disquisitioni submittet

BERNHARDUS RAPPARD,
CLIVIA CLIVENSIS.

HALÆ MAGDEB. Typis CHR. HENCKELII, Acad. Typ.

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA
DE
URONAMIA
ET UROSCOPIA
ABUSU TOLLENDO

RECTORI MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPIS AC DOMINI,
DN PHILIPPO WILHELMO,
FRANCIS BOVENSIS MARCHIONIS PRASIDENTOR.
CIVIS BOVAE, MEDICI GUBERNATORE,
RECTORI,
IN ACADEMIA FRIDERICIANA,
GRATISSIMO SACRISQUE MEDICIS CONSENSU.

IN GEORGIO ERNESTO STAHL,
MEDICIS PRAESIDENTIS, NOSTRI REGNI PUBL. ORDIN.
ACADEMIAE BOVAE, COLLEGIUM BOVAE,
DN PHILIPPO WILHELMO, RECTORI BOVAE,
CIVIS BOVAE, MEDICI GUBERNATORE,
RECTORI,
IN ACADEMIA FRIDERICIANA,
GRATISSIMO SACRISQUE MEDICIS CONSENSU.

PROGRADU DOCTORALIS
Summaeque in Arte Medica Honoris, Intitulatus de Privilegiis
Mare Martini 2. Jani ordinis
M.D.C.C.C. MDCCLXXXV. Martii 2. Jani ordinis
Publice Praesentium disputationem habuit
BERNHARDUS RAPPARD,
CIVIS CIVITENSIS
IMPL. MAGDES. Typ. CHR. HENCKELII, Anno 1785.

PROOEMIUM.

Siquidquam est, quod
exquisite scientificæ cognitioni
ingens impedimentum objiciat,
& a necessario solertiore scrutinio,
animum ad neglectum & inertiam
inclinat, est hoc certe intempe-
stiva credulitas. Dum enim re-
rum, quas jam in ipso conspectu
positas arbitramur, ulteriorem operosam investigatio-
nem necessariam esse, vix in animum inducimus suspi-
cari; fit ita, ut qualicumque conceptui de talibus, sive
oblato, sive formato, acquiescamus, neque solertius in-
trospicere, & curiosius evolvere veram constitutionem,
cordi habeamus. Jam, si hujusmodi persuasioni adhuc in-
solitum aliquid, & velut admirandum, adjicitur, percellun-
tur inde veluti stupore quodam, segniores animi, ut de ab-
strusioribus talium ostentorum causis eruendis, desperan-
tes, ne quidem in veritatem totius rei, an illa utique sic se
habeat, severius inquirere audent. Imo tanto minus tali
dubio concipiendo animum submitunt, quando impos-
sibilis quibusdam, aut præstigiis, de veritate facti convi-

Etos se putantes, ne discriminis quidem amplius recordari meminerunt, sed omnia potius, incautè & improvidè, sibi persuaderi patiuntur. Non autem huic probro tantundem expositæ sunt scientiæ, rationalibus contemplationibus propriè superstruendæ; Quam artes, adminimum in prima sui inventionè ab experimentis incipere necesse habentes. Ibi enim, si experimentum commodè succedat, quamvis etiam subinde omnes, imprimis remotiores, rationes intellectui non dilucescant, fit tamen subindè, ut non solum directo atque simplici experimento fides adhibeatur, sed etiam latius, quam verus rei ambitus mereatur, minus circumspèctè extendatur. Jam si insuper accedat scandalum illud, jam pridem à Philosopho notatum, ut *veritatis vim occupet error, ubi publicus factus est*; mirum esse amplius non potest, si etiam plerique præjudiciis abrepti atque occæcati, malint cum numerosiore cœtu errare, quam odiosam suspicionem profiteri, quod tanto cœtui temerè credere, inconsultum putent, & veritatis luculentiora documenta postulare. Interim hac ratione non foventur solum, sed propagantur, & majores, de tempore in tempus, vires acquirunt errores; neque solum scientiæ, & veritatis evidentiæ, plurimum detrahitur; sed subtrahitur etiam omnis usus, qui à veriore rerum harum evolutione in generis humani necessitates passim redundare potuisset. Non placet plura, ut in genere, de hoc in commo-
modo disserere; cum inspecie Medicina, magnum numerum exemplorum nobis facillè suppeditare possit. Quid enim in illa familiarius occurrit, quàm Empirica credulitas, imprimis non à qualibuscunq; fundamentis artis, praxin auspiciantium: ubi nihil est familiarius, quam improvidæ illæ experimentorum, à valdè restricta
atque

atque limitata sua efficacia, translationes & extensiones, ad absolutam quamcunque, & nihil circumscriptam, potestatem, quæ sine ullis conditionibus aut respectibus, quicquid ferè artifici in mentem venit, par atque compos sit perpetrare. Quæquidem licentia omne quoque frenum excutit, si arrogantia & avaritia callo, frons & os obduruit; unde neque fictorum neque dictorum, neque pudet amplius, neque piget. Non autem nostri hoc permittit, siue temporis, siue instituti, ratio, ut huic turbæ immisceamur; satis nobis erit, è magno numero abusuum tallium, unum perstrinxisse; qui, licet jam à tempore non ita exiguo, à viris etiam non nudè atque temere contradicere fueris, neque sine solidorum argumentorum ponderibus hinc inde notatus sit, atque damnatus, nequaquam tamen, neque fidem, neque famam, adedò amittit, quin malis artibus, & fatua vulgi hominum credulitate, adversus omnes saniores remonstraciones, sustentetur. UROMANTIAM designamus, & affectatam atque intempestivam UROSCOPIAM; Hanc pro IN-AUGURALIS DISPUTATIONIS themate nobis elegimus, iusta censura ita notandam, ut quid ambitu, quid fallaciis, quid vanitate, partim contra rerum veritatem, partim contra utilitatem, partim contra bonos mores, imò vel altiora quædam, offendere homines faciat & inducat, quanta fieri potest brevitate, ostendamus: siquid tamen etiam utile, è prudente atque moderato usu expectari possit, hoc ipsum etiam dignitati suæ atque iusto usui asseramus.

Deum autem T. O. M. fontem omnis veræ lucis, ut tenebras & umbratilia fallaciarum idola, dissipare aggredientes, benignissime juvare atque Praesidio suo potentissimo suffulcire velit, humillime imploramus.

I.

UROSCOPIAM, seu *inspectionem* urinarum, pro qualicunque *signo* inde colligendo, qualis sit certorum affectuum constitutio; & UROMANTIAM, seu divinationem de omnibus morborum circumstantiis, tam *speciei*, quam *peculiarium* quarumlibet circumstantiarum intuitu, equidem quilibet agnoscat admodum inter se differre; Interim, cum familiaris, & inprimis *plebeius*, *abusus*, antiquum suum morem etiam hic sequatur, ut *confusioni* rerum in se diversarum, indulgeat; & hic ipse error, non solum à temerariis atque impudentibus deceptoribus, omnibus viribus sustentetur atque foveatur: sed & illi ipsi etiam, qui succurrere, & obfistere abusibus deberent, passim hic vel deficiant, vel destituantur necessariis auxiliis atque subsidiis: fit ita, ut *abusus* illi non solum nunquam extirpentur, sed potius passim, novis veluti *subsidiis* instruantur atque fulciantur.

II.

Obfirmat hunc abusum plebs inconsiderata, vocabulo sibi ultrato, des *Wasser-besehens*; Utpote quo non tam quamlibet urinae *inspectionem*, in certis affectibus, humorum *massam* manifestus alterantibus, maxime oportuno tempore instituendam, & magis, pro *statu* morbi, & *processu* secessionum, quam pro *specie* morbi agnoscenda, aliquando utilem: sed *promiscuam*, de omnibus atque *singulis* morbis, earumque tam *præteritis*, *fortuitis* etiam, quam *presentibus*, circumstantiis, inò de ipsis agris, ratione *sexus*, *ætaris*, quin aharum, sæpe etiam ridicularum, circumstantiarum, *divinationem*, & Pythias quasi sortes, hoc ipso vocabulo designat.

III.

Quousque verò se extendere possit huiusmodi hominum imprudentia, ex eo satis colligi potest, dum exempla utique talia, propemodum indubia fide, memorantur, ubi quidam huius census artifices, non solum ex oblata *urina*, affectum

URO I

1 A

fectum

fectum quem æger perferenscit, *verè*, tanquam de scripto legerent, recitant atque enarrant: sed etiam insuper, *sexum, ætatem, habitum*, atque *staturam*, corporis, ad capillorum usque colores, ita describunt, ut quasi coram intueri ægros, cum stupore plebeiorum interrogantium, sese gerant. Habemus hujus rei exemplum, à viro fide dignissimo nobis memoratum. Degebat hic pèraliquot tempus in inclyta quadam, & hominum multitudine abundante, urbe imperiali, juvenis adhuc illo tempore, acri ingenio atque alacri. Cum itaque inaudivisset, versari ibi plebeium hominem, murarium fabrum, qui mirifica facultate, ex Urina omnia perspicendi polleat, juveni curiositate, cum duobus coetaneis aliis, consilium inivit, transmissa omnium trium inter se confusa urina, essatum ejus experiri. Artifex sine omni hesitatione, non solum quod sanorum, & nominanim trium, hominum, illa sit urina, pronunciat: sed singulos etiam, quos sint oris, corporis, imò vestium habitu, describit.

IV. Licet autem non omnes, qui hanc artem profitentur, parem hic habeant exquisitam scientiam: Accedunt tamen alii propius atque propius, adeo, ut neque hodie exempla desint, qui hanc famosam dexteritatem pariter assequantur. Interim, ut etiam argumentum suppetat, è quo, tanquam ex ungue Leonem, cognoscere liceat, aut sanè rectè aestimare, hanc artem, sciendum est, quod nemo vir, cognita, & nihil controverse, probitatis, ad nostram noticiam pervenerit, qui hujusmodi *Uromantie* usu & experimentis inclaruerit. Sed, qui ad nostram noticiam pervenerunt, vel simpliciter de *rudi* atque *imperitissimâ* plebe fuerint homines, *vinilis* æque, atque *seminini* sexus: vel *circumforanei*, aliis etiam præstigiis conspicui, *funambulones*, *Burse præstigiatorie*, ut germani vocant, *agyria* &c. *Seil. Tänzer / Taschen-Spieler / Seuer-Gresser / Wasser- & Peyer* &c. Vel denique, tum ex hac sece, tum è varia alia colluvie, deceptores, è *callidè captatis* responsionibus, tandem uno vel altero effato potiti, quo apud stolidè

stolidè credulam plebem, usitatam illam famam sibi conciliant, ut, si vel maxime vices defecerint, tamen uno aut altero tali feliciter cedente actu, non aliter quam luculento exemplo, vincant.

V.

Quamvis autem nemo Vir bonus & honestus, hujusmodi proluviei, sive accenseri, sive tantum favere, voluerit; non desunt tamen etiam exempla, ubi quantilibet hujusmodi abusus, tamen non solum tolerentur, sed etiam, si vera sua nomina rebus adhibenda sint, in rei veritate *foveantur*, & minus laudabilibus exemplis, suffulciantur. Non jam dicam de Magistratum, circa tales homines, certe *injusto*, dubio de hujusmodi nequam artificii, severè examinandis atque coercendis; Dum aliquando voces tales emissas, narrare percepimus, Des Mannes Kunst seye gleichwohl probat, und trefse ein/ die Natur seye noch nicht so klahr ergründet/ das man desha ben einen solchen stracks verb. thener Künste verdächtigt halt. n könne; es könne manchmahl ein einfältiger Mann etwas erfinden/ da grosse Kunst nicht hingelaget/ man könne auf keinen gegründeten Verdacht bey dem Mann oder der Frau/ kommen etc. ubi tandem, quod in triviali proverbio est, in fine videtur cujus toni, dum vix exemplum auditur, ubi, cum quantalibet industria, in enormes ejusmodi abusus, vel curiosius inquisitionum, vel severius animadversum, fuerit. Et profectò non sine justâ indignatione legi possunt ejusmodi, circa abusus tales, fata artis, ubi etiam in non postremâ auctoritate constituti homines, nec ipsi dubitent, improbitalibus, urinas suas aut suorum, offerendas exhibere, & affectata curiositate, in pessimæ notæ credulitatem prolabi, quâ conscientie morsum vix non possint incurrere &c. Dum interim etiam omnis sana ratio, tanquam evidentissimè contradicit, non solum quod *Uromantia*, unquam apud bonæ notæ hominem reperta sit; sed etiam ullus talis artifex, probabilem honestum modum, quo ipse artis hujus *compos* factus sit, indicare possit: imo omnibus

bus sanæ rationis fundamentis advertetur, quod talibus indi-
ciis ulla *Physica* ratio sufficere aut quadrare possit.

VI.

Porro verò, non desunt etiam passim exempla, ubi Me-
dici Prædici quidam, pessima certe inventione, captare sen-
tiuntur ejusmodi occasiones, ad imprudentem plebem *alli-*
ciendam; ut, licet enormes illas nequitas, de *moralibus* quo-
que, aut simpliciter & restrictissime *individualibus* *physicis*,
sanorum quoque hominum, conditionibus, (*staturâ, physio-*
gnomiâ, capillorum colors &c.) assequi, aut pro arte protâ &
probatâ collaudare, præcipue vero imitari, neque velint ne-
que possint: tamen interim variis astutiis, *specialiora* quæ-
dam, per indirectum *pervestigata*, in usum trahendo, & ge-
neraliora quædam ex *urinâ conjiciendo*, toti huic improbita-
ti quasi pollicem premant, & pessime fundatam opinionem
vulgi hominum, alant potius, quam cordatè destruere alla-
borent.

VII.

Non mali verò, sed malo loco certè positi, sunt aliqui
Viri, de quorum integritate nemo dubitare possit; qui pelli-
mis sæculi, aut potius loci certi, moribus, cedere potius co-
guntur, quam ut eosdem ullo modo collaudare gestiant. Di-
gni certe felicioribus fati, ubi tam artis, quam suæ, autorita-
te, freti, potius cordate proculcare ineptias hujusmodi, imò
aliquid amplius, valerent. Quis enim v. g. sine fastidio legat
practicam illam cautelam, quam Celeberrimus *Lentilius*, in
tabulâ sua *Hodegetica* commendat, ut Medicus, cui *urina* ta-
lis offertur, interroget, quodnam patienti sit nomen; ut nem-
pe hac ratione saltim illud expiscetur, masculini an fœmi-
nini sexûs sit patiens? ubi profecto miseram existimamus
honestorum Medicorum conditionem, qui in ejusmodi gen-
tem inciderunt, ubi existimationem suam, nedum artis, cer-
te contra omne decus, hujusmodi affaniis suffulcire sit opus,
& non potius locus suppetat, sive melius instruendi imperi-
tam, sive ad alios rejiciendi, indocilem plebem. Dum uri-

B

que

que omnibus his cautelis, in fundo nunquam quicquam aliud impetratur, nisi ut ars æque, atque honesti artifices, tandem ludibrio plebejo exponantur.

VIII.

Quis autem negaverit, quod, quibuscunque tandem causis adscribenda, experientiæ tamen constanti assatim nota, siue *tergiversatio*, siue *dissimulatio* illa, multorum practitorum, passim magnopere foveat abusum *Uromantie*, aut ad minimum perverfam de illa æstimationem. Quando videlicet plebis *pertinaciæ* potius, quam *credulitati*, hoc dandum judicatur, ut illi veluti dignitas & ingens perspicacitas artis tali commento comendetur. Ubi etiam notissima subest *emulatio* inter *Juniores & Seniores*, multâ aut pauca praxi instructos, exercitio hujus rei plurimum invigilantes, aut minus exercitos, in qualicunque harum rerum, tum alienâ, tum propriâ, existimatione constitutos. Cujus nempe intervntu, paucissimi cordatè de toto hoc negotio pronuntiare audent; aut, si hoc faciant, ab alteris malignè carpuntur, & ignorantie nomine, apud imperitam plebem diffamantur. Cui rei accedit, quod, (artificum tamen utique persuasionem velut autore,) non magis usu receptum, quam publicâ auctoritate confirmatum sit, imò constitutum & sancitum, ut pro *Urinæ inspectione* certum solvatur *pretium*: Quod ipsum institutum, in reliqua tenuiore praxi, nihil utique mirum est, si interdum seducat homines, ad simulandam atque dissimulandum, adeoque veritatem in hac re negligendam, & *ad mundus vult decipi*, cantillandum.

IX.

Cum tamen interim, non solum *in se*, digna sit contemplatio, & tandem evolutio, ejus quod verum, aut contra falsum sit: sed etiam, si illa esset cura, *publici* certe interesset *abusus* talis ferèd cohiberi, cum in primis in eminentioribus hujusmodi abusibus, etiam veterum artium, si usquam alibi, manifestiores, aut certe justiores, & penitioris excussione dignissimæ, subsint suspiciones: Meretur proinde omninò hoc

hoc negotium solertius expendi, & prout probabilem usum promittere visum fuerit, etiam de ejus tolerantia, prudenter decerni. Unde, quo utique fundamentum aliquod innotescat, cui disquisitiones similes superstrui possint, quærendum ante omnia erit, an *Uromantia* ejusmodi, qualis *vulgo mente concipitur*, detur? aut, quomodo distinguenda veniat à *saniorè Uroscopia*: & quo usque *hæc* etiam sese extendat. An *uræ* aliquæ sit *necessitas*? aut ad minimum insignis & evidens *utilitas*: & in primis, *universalior*, aut *particularis*? & quod his quæstionibus parallelum est, *utrum medicus Uroscopiâ minime carere possit?* an *abusus* tales pandemii, tolli possint, sine *mediocritate*, nihil quoque *necessariorum*, usum, sive *sublatione*, sive ad minimum *suspensione*? & an hi tanti æstimari mereantur, ut, ne ipsis aliquid detraharur, etiam certior *abusus* tolerandus veniat? aut quo denique temperamento, sive publicè, sive privatim, his scandalis consuli possit.

X.

Quod itaque primum concernit, an *Uromantia* talis detur, *naturali* quadam ratione *materiarum*, & *naturali cognoscendi* methodo, ut ex *Urina*, non solum *omnes morbi*, sed etiam *omnes*, singulorum, *temporariæ* conditiones; Præterea *sexus*, & *ætates*, & harum utrarumque rerum etiam *mutui respectus* atque habitus, *certè & constanter*, percipiri valeant? & in primis *certè* quadam, *fundatâ*, & plane *constanti*, regulâ, in genere universis his rebus satisfaciente. Hoc ipsum à nemine certe, nec sanæ rationis, neque experientia, testimonio, firmari poterit. Quanquam enim satis nota sint varia exenpla scriptorum, res tales operosè & pomposè describentium: sciunt tamen omnes, quotquot à vanitate alieni sunt, prædici, quid hujusmodi *conjecturis* tribuere, nedum *fidere* liceat, in primis in *particularibus* corporis affectibus, tanto magis autem in *complicatis* aut *concomitatis*, *variis* affectibus.

XI.

Tantò impudentior autem est hujusmodi hominum deceptio, qui e *quâlibet* urina, *quidlibet* enarrare, vel solent, vel

videri volunt. Cum neminem practicoꝝ latere possit; quod, imprimis in *Chronicis* morbis, non solum alias valde *variare* soleant urinæ; sed imprimis etiam in ipsis talium *exacerbationibus*, adeoque sub ipso sæpenuꝛo decubitu. Quo tamen non obstante, aliqui primæ classis, *plebeji*, & stricto sensu, *Uromantæ*, tantundem, quantum è notabiliter *alteratâ* urina, de patientium constitutione, sæpenuꝛo etiam satis exquisitè, pronunciant. Quod certe, quoties hac ratione contingit, nisi *versutia* aliunde expiscandi intercesserit, *honestâ* & *naturali* ratione non fieri, pro certo habendum.

XII.

Quomodo autem *Uromantia* differat, atque discernenda veniat & separanda, ab *Uroscopia*; & qualis etiam *Uroscopias* observandæ sint discretiones: sequentibus imprimis absolvitur. *Uroscopia*, *inspectionem* Urinarum denotat, iusto sui sensu, & pragmatica acceptione; quâ in morbis, non promiscuè omnibus, sed *certarum specierum*, non tam æque *totus morbus*, quam potius pecu iares ejus *conditiones* atque *constitutiones*, agnosci atque dijudicari possint: aut, si utique etiam *speciei* certæ signa aliqua colligi inde possint, hoc ipsum tamen non æquè ita *perpetuo*, è patientis urina *quocunque die* emissâ, perspici aut colligi possit: Sed tunc demum, quando urina illa evidentes certas *alterationes*, præ se fert & conspectui exhibet. Ubi v. g., tam in *renali*, quam *vesicæ*, *calculo*, minis è *constanter singulis diebus*, apospasmata talia, vel *fabulosa*, vel *squamosa*, inveniuntur: Quibus autem diebus cum urina emittuntur, si illa his rebus imbuta, examinetur, tunc utique *Uroscopie* justæ subjacet.

XIII.

Quando itaque talis urina offertur Medico; aut Medicus eo tempore urinam sibi afferri postulat, quando notabilis aliqua *alteratio*, *consistentiæ*, *coloris*, *contentorum*, in eadem apparet, tunc propior est locus, de *aliquibus* morbis aliquid judicandi: licet et hoc iudicium, in *plerisque*, satis adhuc *conjecturale*, & minus certum ac *indubium*, maneat. Quo ipso *sanior*

sanior usus hujusmodi Uroscopiæ, cum eâ *prudentiâ* ad certos solum *aliquos* morbos, restringendus venit, ne *universalis* illa, & *indiscreta Uromantia*, tanquam *autoritate* hinc instruat, & vulgo hominum velut approbetur. Ex quo certè pendunt quasi limites *verioris*, & contra *affectedate* aut *simulate*, Uroscopiæ. Unde *usus* verior sese sistit in *totius masse humorum commotionibus febrilibus*, *intemperie* eiusdem etiam alia, *crassiore*, & *exsuperante*, *viarum urinariarum* crassioribus vitiis, aut rebus insolitis unâ cum *urina* prodeuntibus: aut, ut à posteriori, in valdè sensibilibus, & conspicuis visui, mutationibus emissæ urinæ, per aliquot horas *aservata*.

XIV.

Quamvis autem in ejusmodi casibus, aliquid utique ex *urina* *conspici* atque *conjici* possit, minime tamen otiosa est quæstio, sed potius *justissima*, nisi dicere malimus actu *necessaria*, an utique *Uroscopia*, ubi etiam quam maxime aliquid ostendere potest, *sit necessaria*? nempe ita, ut *Medicus*, *sine illa*, artem suam & officium, non possit, *debitâ* cum *dextertate* aut *felicitate*, exercere? Hic, (excepto uno casu, non tamen tam ad *Therapiam*, quam *Prognosin* solum, pertinentè) confidenter respondemus *negativè*, restringentes etiam insuper illud, quod de *prognosi* diximus, eò, ut, si *referentes* de ægri constitutione mediocriter consideratos, habeat *Medicus*, ne quidem opus sit *propriâ* ejus *inspectione*, sed *assistentes* ægro, faciliè ita instrui possint, ut *Medico* de hac circumstantiâ *sufficientem relationem* exhibere possint. *Quis* enim tam *stultus* est, ut *sufficienter præmonitus*, oculis per-spicere non possit, an *urina* emissa, sit *clarior* aut *turbulentior*? an consistentiam hanc suam, quam primò præfert, usque in alterum aut tertium diem, *serveat*, an vero aliquanto tempore post emissionem, tota *crassius-turbida* evadat? an, post unam vel alteram horam, *iterum clara* evadat, aut *sub-turbida* maneat, sed tamen, utrolibet modo, *spissius* aliquid *adfundum* demittat? & an denique mutationes hæ, *paucis*,

an multis demum, horis post emissionem, eveniant. De die enim, quo hujusmodi interrogationes instituire debeat, utique ita instructus esse debet Medicus, ut ipsa etiam, ante illum diem oblata urina, communissime absolutè nullum usum ipsi præbitura sit.

XV.

Remota autem ita Uroscopie necessitate, quæstio proxima est de utilitate. Non denegamus hanc; *distingui*mus tamen gradibus suis. Præcipua est in dijudicandâ secessione febrili, quam veteres *coctionis* nomine laudaverunt: *Ufus* præcipuus prognosticus. Proximus, in ictero, hydrope, calculo renum, miltu cruento, ulcero sa renum aut vesicæ affectione. Minor jam, in pectoris affectibus, hypochondriacis flatulentis & hysteriis: roinimus omnium, in capitis affectibus: nullus, in specialium aliarum partium, quatenus speciales sunt: *solidarum*, & *organicarum*, qua talium. Interim, excepto primo dictionum, nullus horum usuum, ejus est ponderis, quin etiam unâ vel alterâ in interrogatione, ab ægris, aut assistentibus, injuncta his aliquâ animadversione, & secundum hanc factâ Medico consideratâ relatione, suppleri possit.

XVI.

Quibus rebus ita se habentibus, spontè patet resolutio quæstionum, universaliorne, an solum magis particularis, sit utilis Uroscopia? &, utrum Medicus, dereliquo rerum suarum bene gnarus & peritus, carere, nec ne, possit Uroscopia? jam verò, cum *abusus Uromantie*, ejusque *confusiones* cum Uroscopia inter vulgos hominum, non solum passim scandalosis nequam hominum ausibus occasiones præbeant, & fomitem subministrant: Sed etiam *prætextus* ille qualiscunque *utilitatis*, tam vulgus ægrorum tenuioris fortunæ, præter necessitatem oneret; quam invidis detractionibus & collusionibus Medicorum, teste experientia, occasiones subministrat: secundum has, inquam, omnes considerationes, non vana haberi poterit quæstio, an propter *qualemcunque* usum, qui tamen *abusui* manifestam viam sternit, interim nulli

nulli usquam *necessitati* superstructus est, potius, *abusus* tolerari debeat, ne talis usus simul auferatur? an verò, ut *abusui* serio consulatur, *usus* etiam talis, *non necessarius*, negligi mereatur? Cum tota res *rationalibus* comparationibus superstruenda venit, cuilibet harum compoti, liberum relinquimus iudicium: pro nostra verò parte stamus pro *posteriore* sententiâ, suadentibus præcipuè rationibus paulò ante allatis.

XVII.

Cum autem mentionem fecerimus, de *qualiscunque*, & inprimis *nihil necessarii*, usus *Uroscopiæ*, propter abusum longe graviolem tollendum, vel *sublacione*, vel adminimum *suspensione*: quamvis non dubitemus, facile mentem nostram à prudentibus arbitris hic intellectum iri: placet tamen, tanquam ex abundanti, etiam hic pressius edisserere, quid his verbis intellectum velimus. Nempe, si propter qualescunque respectus, *Uroscopiam* neque planè *tollere* placet, (quod etiam *decursus Februum* intuitu, neque nos ipsi *positivè & simpliciter* suaserimus,) quid detraheretur universo negotio, arctioris *utilitatis* cujuscunque, citra ullum exquisitam *necessitatem*, adhuc in desperandâ, si, adminimum per illud temporis spatium, etiam hujusmodi qualicunque *utilitati* renunciantur Medici, donec cum tempore, tam *vulgus* melius de harum rerum veritate instrueretur, quam *abusus* illi, semel ita serio prohibiti, imò ubi necesse est, cohibiti, etiam *imposterius*, si *moderatus & legitimus* usus repeteretur, tantò severius repressi manere, aut coërceri in perpetuum, valerent. Certè enim, si semel, sublato *omni* talium rerum *usu*, ipsa *experientia* satis innotuisset populo, quod *Uroscopiæ* adeò nulla sit *necessitas*, ut etiam citrà omnem ejus usum, nihilofecius & *cognosci* possint, & *curari*, morbi: aut ad summum, non nisi in *peculiaribus*, & *paucis* quidem, casibus, verum aliquem usum præstare hæc ipsa valeat; Justior longè spes est, quod plebs universa, *inutiliter*, qualescunque etiam sumptus & mercedem, pro vano talium rerum prætextu, expendere de-

fitura

ffitura esset, quam hucusque, sub contrariis passim circà has res
judiciis, credulitatem imperitorum hominum, semper ad va-
niora inclinantem, foventibus.

XVIII.

Allegabimus adhuc unam hujusmodi considerationem,
& quæstionem; quæ tamen in hucusque dictis, jam, quantum
satis esse potest, ipsa quoque resoluta est. Nempe: an *qua-*
lis cunque ille *usus Uroscopias*, tanti adhuc æstimari merea-
tur, ut propter illum, & *ne quid ipsi detrahatur, abusus* po-
tius, utpote sine hujus detrimento vix compescendus, etiam
ipse *tolerandus* veniat? Non placet gratuitam hic invidiam,
& pedissequam veritatis, *odium veritatis* osorum, laceßere:
quod evitari non potest, si nominibus suis notemus, persona-
les illas circumstantias hominum *Uroscopiam sustentantium*:
Unde solum breviter, cujuslibet propriæ contemplationi
commendamus, cujus *prudentiæ, constantiæ, seriæ solertiæ*
in rebus suis agendis, *veracitatis civilis*, aut contra, *nugaci-*
tatis, credulitatis, maledicentiæ, fluctuationis & consiliorum
capeßendorum *incertiudinis*, semel captorum *inconstantiæ*,
compotes & comperti, inveniantur tales homines: ut pro-
ptereà illorum testimoniis, de qualicunque effatu digna *Uro-*
scopie utilitate, propter quam nequaquam *seponi* possit, fi-
dem habere conveniat? *Civilem* autem certe hujus rei *uti-*
litatem, exiguæ *mercedis* respectum, profecto adeo indi-
gnum quiddam, non solum ducimus, sed etiam meritò dici-
mus, ut partim à priori, misera certe debeat esse conditio Me-
dici, si his subsidiis vitam sustentare necesse habeat: & omni-
nò, à posteriori, pro certo habeamus, nullum inventum iri
Medicum, qui his artificijs ita vitam & *honestam famam*, tui-
tus sit, ut tanquam exemplar pro rebus his stabiliendis, allega-
ri mereatur. Sed, ex adverso, nimio plura, & familiariora,
præsidè sint ejusmodi exempla, de quibus notum sit, quod
non solum, per hætenus indicatas *occasiones & rationes*,
his abusibus verius, quam usibus, suffragia sua accommodent:
Verum etiam *invidiæ* aliorum locum concedant, aut subinde,
non

non sine sui ipsorum contemptu, præbeant, imo quærant & affectent. Unde profecto nusquam tanti est ullus harum rerum *usus*, aut ulla ejus *spes*, sive rationi, sive experientiae, conformis, quanti potius haberi meretur, tam *Uromantia* temerè hinc patefacta porta, aut inscitiae propriae, imò vel plane malitiae, opprobrium.

XIX.

Ultimo loco inter considerationes nostras, reposuimus quaestionem illam: *Quomodo his scandalis, vel publicè, vel ad minimum privatim, consuli possit? publicè aliud nihil cum vero effectu obtineri hic potest, præter Magistratus auctoritatem, imò potestatem. De hac quid sperari possit, inanis est quaestio; nisi, quid expectare sit integrum, experientia potius, quam simplex ratio, spondere valeat. Experientiam qui testem habet, gaudeat illà, & voveat sibi eandem perpetuam & inconcussam. Ubi verò experientia deficit, ratio contrarii eventus communissima allegatur, quod Magistratus non sufficienter sint informati. Rem habemus pro certissima; Illud autem passim incertum est, alicubi, an possint melius informari? & hoc iterum, alibi proprio, alibi alieno, defectu: alicubi, an velint melius informari? interim, uti hæc dubia in rei veritate, neque rara sunt in factò, neque levia; ita nihilo etiam minus evidens est, quod, nisi illa auferantur, omnis bona spes, pro quaestione hac utiliter solvenda, in irritum cadat: imò præctice, quod, nisi antè, aut citrà, dubiorum horum abolitionem, negotio huic bene consuli possit, omnis spes de illo unquam salutariter decidendo, vana haberi mereatur.*

XX.

Nihil itaque restat, nisi ut *privato* consilio ineundo, via aliqua sternatur. Hic antè omnia distinguendum venit, inter *veram, & fallacem, utilitatem. Illa* inseparabilis est ab *bonestate. Hæc* ne quidem cum illa, ut vulgo loquuntur, *compatibilis* aut concilianda. *Illa, constans* atque certa; hæc incerta, *fortuita*, & hoc ipso nulla propemodum consideratione *seriâ digna. Justum & tenacem propositi virum, non civium ardor*

C

*ardor prava iuventium --- mente quatit solidâ. Hac eundem est; si quidem nec ut emat melius, nec ut vendat, quidquam simulabit, aut dissimulabit vir bonus. Quamlibet etiam possit in aliquibus rebus Uroscopiæ usus esse; si tamen necessitas nulla est, & tamen usus ille abusus magis favet, quam detrahit, quis æquam hanc reputaverit conditionem, quæ tanquam æquilibrio quodam ita suspensum tenere possit animum, seriò ad rerum harum decretoriam distinctionem respicientem? tantò magis, cum vulgus hominum, vel non possit, vel non velit communiter, acquiescere discretionibus illis, quibus alibi *utilis*, alibi *inutilis*, nusquam autem *necessaria*, huiusmodi inspectio notari potest.*

XXI,

Unde quidem, si *seriò*, adversus *abusus*, *Uromantie* potius, quam *Uroscopiæ*, prospicere sibi velit Med. us, sepositis tantisper leviculis quibusdam *utilitatibus*, ex *Uroscopiæ* usu quærendis, optime sine dubio fecerit, si *urinas*, simplicissimæ *Diagnoseos* causâ sibi oblatas, nullas *acceptet* aut *admittat*; sed simpliciter, primò omnium loco, exigat, ut *præcipue* circumstantiæ, quas *æger sensu* percipiat, sibi memorentur. Non autem frustra hæc expressione utor, quæ inprimis in Germanico idiomate usum suum habet. Duo enim communissimè in praxi quotidiana occurrunt abusus, circâ denunciandos Medico, inprimis extrâ pomœria decumbentium ægrorum, affectus. Primo, ut simpliciter *urina offeratur*, è qua Medicus non solum *speciem* affectus sed inprimis *præsentem symptomatum* gradum, eloqui debeat: ea etiam subinde *periticia* plebejorum, *Uromantie* inhiantium, ut verbum eloqui recusent, & simpliciter expectent, an etiam Medicus arte sua affecutus sit ægri querimonias, eo tempore præcipuas; quod si non fiat, non satis intelligentem aut certum eum esse rerum suarum, interpretantur. Unde etiam subinde plebs urbana, in suis suorumque ægritudinibus, ne quid dicere teneatur, mentitur, aliunde sibi transmissam esse *urinam*, sine reliqua notitia, nisi quod patiens informari aveat, quo

quo morbi genere laboret. Alterum offendiculum est, quod
 patientes Medico non tam denunciant, quid mali *sentiant*;
 sed mox ipsi, pro sua aut aliorum concipiendi ratione, affe-
 ctui suo jam *nomen* imponant. Qua de re, nisi quidem tem-
 pus affaniis hujusmodi prodigere videar, duo exempla me-
 morare licebit. Studiosi duo, ægritudini obnoxii unus,
 contubernalis ejus, aut familiaris, alter, conveniunt Medi-
 cum, per plures & serias occupationes, inuicibus ausculta-
 tionibus vacandi minus compotem: ibi prior contuberna-
 lis ille, tanquam advocatus alterius, præmissa honorifica sa-
 lutatione, amicus hic meus, inquit, vehemente, aut certe
 multum incommodo, laborat malo hypochondriaco. Vole-
 bat addere petitem, ut medicus consilio & auxilio dignari-
 ægrum haud gravaretur: Sed interpellabat eum ex abrupto
 patiens: non non, non est malum hypochondriacum, sed
 &c: ibi statim, vultu etiam ad contentionem formato, ex-
 cipiebat alter, esse utique hoc ipsum malum. Antè oculos e-
 rat exarsura acrius disputatio, nisi Medicus ridiculum cer-
 tamen occupasset, jubendo ægrum narrare, quid *sensu* per-
 cipiat. Ita fore, ut ipse potius, quam illi, discernere possit,
 quod nam affectui nomen conveniat. Vir, in suo studio, nec
 eruditione, neque prudentia exigua instructus, præjudicio
 interim, quod statim audietur, non vacuus, literis consultu-
 rus Medicum, post alios in cassum adhibitos, ita scribit: Pr.
 Pr. Hochgehrter Herr. So viel ich aus derer Herren Medi-
 corum unterschied. n Meinungen abnehmen können/ so ist mei-
 ne Beschreibung/ ein affectus hypochondriacus scorbuticus
 bey welchem nebst der Verstopfung des kleinen gedärs / und
 übermäßiger Säure in primis viis, das ganze Geblüte mit sa-
 libus scorbuticis verunreiniget / welches mir dann frey ich viel
 und mancherley passiones verursachet etc. quas tamen nullas
 nominabat, nec ullum symptoma memorabat. Monitus au-
 tem est, ut sepositis *opinionibus*, quas è dissentientium Me-
 dicorum placitis frustra collegisset, simpliciter memoraret,
 quid *sensu* percipiat, præcipue, & omnium constantissime,
 C 2 mole-

molestum. Quæ nempe discretionem, emendanda est indiscretæ plebis, alioquin non planè injusta, exceptio: Wann ich wüßte was mir fehle/ so dürffte ich den Doctor nicht drum fragen. Nempe ut instruantur, non eo sensu ipsos interrogari quasi Medicus ab ipsis informandus sit, quo affectu laborent: sed solam, quo sensu malè ipsis sit. Nicht was ihnen fehle/ sondern was sie fühlen: tunc nomen affectui impositurum esse Medicum. De talibus itaque perceptionibus sensuibus disserere, per se, aut per nuncios, si obstinatè recuset æger, nulla causa est, quin sibi relinquatur, & alium querat, apud quem ipsi sit, initio, uti vult, successu, ut potest.

XXII.

Quando verò de hac obstinatione concessum est Medico, tunc integrum huic erit dispicere, quam ulteriorem utilitatem, ex inspectione urinæ talis ægri sperare liceat; ut eam hoc intuitu, opportuno tempore, offerri sibi jubeat. Quæ tamen res, ne etiam ipsa, neque semper fortè injustam, suspicionem præbeat callidæ plebi, cautelam commendamus absolutissimè profuturam; ut Medicus, ex inspectione urinæ suo jussu sibi allatæ, solitum illud vestigal, non modo non petat, sed neque oblatum accipiat. Ita nunquam negabunt, petenti, urinam toties exhibere.

XXIII.

Juvenibus imperitis, non viris præceos compositibus, & peritiâ ipsa hârum rerum scientibus, occidendum venit, quod vulgo solet: tu quidem frequentioris præceos compos, & sive opinione, sive autoritate, potitus, facile capistro hoc coërces indomitam multitudinem; ego si hac severitate illam regere suscipiam, destitutus mox omni commercio, & ab aliis, plebi libenter morigeris, insuper inficitia diffamatus, otiosus in posterum sedebo, neglectus, imò contemptus. Dabo, Præses, remedium adversus hoc incommodum, ita infallibile, ut omnia medicamenta reliqua, tam fida atque certa esse, omnibus votis optandum sit. Age tu illud, ut, sub Divinâ benedictione, compos sis artis, cognitis morbis, doctè, peritè,

peritè adeoque *feliciter*, ægros curandi atque sanandi: statim dabo vades, non solum nullo tibi detrimento fore harum rerum justam pervicaciam; sed, omiſſis illis harioſis, tuam fore praxin: & longè meliorem atque digniorem, quam ab *Uroscopiâ*, existimationem, firmam etiã & perpetuo constantem. Tanto magis, cum plebs non undiquaque ita sit imprudens, quin faciliè deinde recordetur, inter aliquas *Uroscoporum* talium divinationes, longè *plurimum*, vel *fallacium* & *callidè* datarum, vel manifestò *falsarum*. Quod non è *speculatione*, sed longâ & multiplici experientia, tibi assevero, & bona fide audeo polliceri.

S. XXIV.

Si quem tamen, vel cupiditas, vel ipsa curiositas, incessat, vel utendi *Uroscopia*, vel quid in illa vulgaris traditionibus consentiet, experiundi; habebit ille occasionem huic suo desiderio satisfaciendi, si certior de morborum genio, *Urinas* sibi adferri præcipiat, & quantum illæ descriptionibus vulgò traditis quadrent, solertiùs contempletur. Modo *distinguere* discat, *alterationes*, quæ, tanquam morbo *essentiales*, *perpetuæ* propterea inveniantur; aut, si maxime non *quotidiè*, tamen aliquo tempore, in morbo tali sese offerant; quid harum vel *evidentiùs*, vel *conjecturâ* peræ *πικρῆς* *Φαρμακῶν* instituenda, judicari inde possit: quod imprimis de *circulis* seu *coronis* valet. In quo negotio, ex antiquis, *Athuarium*, è propioribus *Fedocum* *Willichium*, cum *Commentario Reusneri*, præeuntem observare poterit. Tandem tamen etiã attente *distinguet*, quam in mutationes tales, ab ipso morbo simpliciter, aut sub usû variorum *medicamentorum*, sese exerant. Ita enim partim *oculari*, & imprimis *repetitâ*, experientia, *distinguere* discet *colores*, quos sub variis *generalioribus* appellationibus notant talium rerum scriptores: quos proinde propriâ quadam *sensuali* determinatione cognitos habere studebit. Sub his omnibus aurem conaminibus, meritò cavebit, ne de temerè oblata *Urina*, statim, antequam per sufficientem *quietem*, aut plane *redu-*
tionem

ctionem in primum statum, (per tepidum calorem,) & expectatam veram ejus *mutationem*, promiscuè respondeat, aut judicium ferat. Ita certè habebit, quod agat, si quidem nihil melius habet quod agat.

XXV.

Non autem æque otiosum usum præstabit utique Urinæ inspectio, in *Febribus*, imprimis *acutis*. Cum enim ibi aliqua utique sit *utilitas*, perspiciendi, an materia morbida, vel altius & intimius adhuc *innexa* hæreat massæ humorum; vel ab illa *separari* incipiat, adeoque tam *secretioni*, quam *excretioni*, magis magisque obsequi: & quomodo hæc secessio magis magisque *sincerè* procedens, massam humorum magis magisque *puriorè* & *sinceriorè* relinquat: non potest proinde fieri, quin hæc ipsa observatio, utique non nullam utilitatem Medico exhibeat. Tantò magis, cum utique hæc res, *secessio* inquam iusta, tam ad *secretionem*, quam debitam & sufficientem *excretionem*, ita absolute *necessaria* sit, ut sine illâ, imprimis in *acutis*, omnis reliqua *ars*, imo omnis alia *spes*, irrita sit & frustranea; e contrâ verò, debitus hujus processus, omnem *spem boni eventus*, certissime suffulciat: Quam spem tempestivè *præcipere*, tam Medici, quam patientium, variis commodis servit: Est utique propterea hæc *Uroscopie pars*, non ita simpliciter, neque contemnenda, neque negligenda.

XXVI.

Dummodo etiam Medicus prudenter sese gerat, in modo, hanc inspectionem exercendis; tantum abest ut inde præjudicium aliquod metui possit, pro *abusu* reliquo, sive *Uroscopie*, sive adhuc minus *Uromantie*, velut *auctoritate* quacunque instruendo, ut potius perpetuam occasionem præbere possit, ad *abusus* ejusmodi notandos atque destruendos. Ita enim certe, si Medicus edicat, *Uroscopiam*, nequaquam *absolutum* aliquem, sed plane *resfrictum*, habere usum; neque tam simpliciter ipsi *speciei* morbi *dignoscendæ*, quam solum *unius* aut *alterius* morbi, certis *circumstantiis* æstimandis, aliquid indicii præbere: quod ipsum, quando vel *utile*, vel *necessarium*

sarium sit, perspicere, non *pauentis*, sed *Medici* arbitrio deberi. Imo, cum hæc res *peculiari* certo tempore alligata sit, quod non ipse *pauens*, sed solus *Medicus*, dignoscere atque *determinare*, intelligere possit aut debeat: quod ipsum etiam non *semper*, & apud *quoslibet* *pauentes* pariter, *necessarium* existat: imò nec etiam proprie & *absolutè* ad ipsam summam *curationis*, quam potius solum ad *prognosin* melioris aut tristioris spei, pertineat: Unde etiam simpliciter à se, *Medico*, determinari possit, *quando* vel *necessarium* sit, vel quo tempore proprie *verum* aliquem usum præbere possit, *Urinam* *inspicere*, adeoque *suo iussu* illam sibi exhibere, &c. Ex omnibus, inquam, his circumstantiis, cum debita prudentia observatis atque tractatis, manifestum satis est, non posse pro *Uroscopia* abusu aliquod hinc præiudicium subnasci. Interim, si *prudencia* negotium hoc destruat, longè utique consultius fuerit, etiam ab hoc abstinere, & ita ab omni *Uromantia* qualicunque approbatione, impericiores distingere. Quod quidem tantò facilius est factu, cum res ipsa declaret, quod etiam hæc urinae contemplatio, nullam *necessitatem*, imò nullam *utilitatem* absolutam, habeat; sed solum *respectivam*, nempe *prognosticam*, non autem *Therapeuticam*. Sicut etiam in rei veritate, nequaquam æque *opus est*, apud *singulos* *pauentes febricitantes*, inspectionem hanc exercere aut exigere; quando nempe ex aliis signis satis *placidus* morbi decursus colligi potest: aut contra, reliqua morbi *symptomata*, præter ordinem, incommodius atque deterius sese gerunt. Unde satis elucescit, quod neque, cœtera prudenti atqui perito *Medico*, tam *necessarius* sit usus *Uroscopiae*, in ipsis quoque *Febribus*: neque quicumque tandem adhuc suppetit, sine prudentiâ debitâ, satis benè cedere possit.

XXVII.

Tanto minus autem etiam ad veram *Diagnosin* mutæ *conspirationis*, *connexionis* atque *consecutionis*, morborum, qualemcunque veluti *divinationem*, instruere potest quantalibet *Uroscopia* pericia. Quæ tamen scientia, uti summum, &

& planè maximum, usum habet, non solum ad veram atque solidam *Pathologiam*, sed etiam rectè & vere *methodicè*, instruendam *praxim* seu *Therapiam*: ita è longe alis *fontibus* petenda, & non minus soleribus, quam *peritis interrogationibus*, de prægressis aut conjunctis, *occasionibus*, & *causali* eandem habitu, elicienda venit. Unde tantò minor utique dignitas & utilitas *Uroscopie*, satis elucescit: ex adverso vero vera *necessitas*, *questionibus* potius, sed ipsis tamen etiam prudenter instituentis veram morborum indolem peruestigandi, & ex hac convenientem *medendi methodum*, inveniendi & fornamandi. Cum abusus, non solum *Uromantie*, sed ipsius etiam *Uroscopie*, saltem *presentis* qualiscunque habitus morborum, indicia aliqua, hinc inde aucupans, longe dignius à *Medico*, rerum suarum certiore ratione peritro, planè negligatur, quam in incertis & captatorios usus afferretur: è quibus longè certius, ab imperitiâ plebe, (qualescunque, vix evitandos defectus, in imperitiâ Medico imputante,) contemptus & sinistra iudicia impendent, quam à constante, & iusti propositi tenace *Urinarum* inspicendarum atque iudicandarum detrectatione.

XXVIII

Fundamentum autem certissimum, omne incommodum, quod vultus Practicorum ab hac detrectatione metuit, evitandi, & longè meliorem existimationem, atque fiduciam, etiam ab imprudentissima de reliquo, imò vel immodestâ & protervâ, plebe, obtinendi, in eo collocatum invenitur, quod jam superius etiam laudavimus, ut Medicus certioris *clinice pathologie* probe gnarus, & tam *methodo practica* verè rationali, quam fidei medicamentis, optimè instructus feliciter *curandis* morbis sese parem ostendat. Ita enim facile & certissime quidem, fiet, ut plebs de obstinata illa *Uromantie* & *Uroscopie* præensione Medico concedat, & dispositioni illius universum negotium obedienter permittat. Facile nempe ita, non tam persuasionibus, quam evidentibus rerum exemplis, convincenda, quod ad felicem ordinationem, & sibi salutarem efficaciam, artis Medicæ, maximam partem *nulla necessitas*, undiquaque vero ita *exigua sit utilitas* *Uroscopie*, ut jus fasque Medico esse consentiat, pro suo arbitrio illa supersedere. Atque ita proposito nostro decenter perfuncti esse confidimus, nempe merito coercendos abusus, & maximopere restringendos usus *Uroscopie*, commonstrandi. Denique autem T. O. M. omnis veritatis atque salutaris utilitatis, unicum fontem & Autorem, pro præstitâ nobis ad nostrum institutum exequendum gratia, humilissimis laudibus veneramur.

S. D. G.

NOBILISSIMO DOMINO
CANDIDATO,
P R A E S E S

S. D.

Orruptæ humanæ rationis, & indomitæ superbæque, voluptatis magis, quam voluntatis, cum passim varia occurrant testimonia & documenta, non sequiorem tamen inter omnia talia locum occupat illud, quod homo, quæ rationi non solum minus perspicua existunt, quin ne quidem de ipsa veritate satis extra omne dubium posita, nihilominus passim avidè amplectatur, & cum fidem non possit, saltem amplam, imò enormem, spem de illis concipiat: nempe magis talia sperans, qualia vellet obtinere, quam in illis, qualia scit, aut tantisper experitur, acquiescens. Quæ vero rerum humanarum pars ab hac labe intacta manet! & quam justa hinc est, cujuscunque tandem ævi adfensu, si vel maxime non totidem verbis, probata illa parcemia: *Benè sperando, & male habendo, transit vita mortalium.* Quamvis autem ita omnino in variis humanis negotiis, res sese habeat, tamen nulli

D

pro-

propemodum talium secunda hic est Medicina; opinionibus certè credulis, imò passim frivolis, ita obruta, ut, quod ad solidam rationem attinet, vixusquam quidquam sincerum in illa deprehendatur. In ipsa inquam Arte, nedum portentosis illis temerariis ausibus, quibus passim sub Artis hujus nequam pretextu, in vitam, sanitatem, & fortunas mortalium, grassantur, nusquam alias facile tolerandi, & vix non notæ infamiae male feriati. Sane verò, meritò fastidiunt sinceri animi, tam protervè negligi, tam rationi quam experientiae superstructa, jam inde ab omni cultiori ævo, emicantia artis fundamenta; substitutis in illorum non solum locum, sed & dignitatem, innumeris affaniis, & non magis quam somnium cum rerum veritate consentientibus, speculationibus. Deludi verò otiosa curiositate lasciviens genus humanum, ostentationibus experimentorum aliquot, aut spectaculorum, è profectione animalium, conturbatione vegetabilium & mineralium, & motitatione fabrilium machinarum; quales, cum in suo ordine, seorsim, possent aliquem locum mereri, aut adminimum, (ita seorsim & sigillatim,) spectaculo inservire, ei tamen scopo cui destinantur, non modo nullatenus inserviunt, sed etiam à verioribus seriis conceptibus, animos potius averunt, & in perpetuos errores seducunt. Aureum
profe-

profecto hoc loco, allegari meretur illud Isocra-
 tis ad Sophistas: *ὅτι μεγάλας ποίησι τὰς τέχνας, οἱ πολ-*
μῶντες ἀλαζονεύονται περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ὅτινες ἀν, ὅσον ἔνεστι ἐν
ἐκάσῃ, ἐξευρεῖν δύνανται. Non magnas efficiunt artes, qui ja-
 ctantie circa illas indulgent, sed qui, quicquid in qualibet
 earum verè in est, perspicere atque reperire valent.
 Sed præponderat, communiter, quod ab iisdem
 Græcis dicitur: *ἀμαθία θεράσθ' ὀφείλει:* Ignorantia ja-
 ctantium & audaciam parit; & quod utriusque lin-
 guæ proverbio notatur, admirationem, ignorantie
 filiam esse. Profecto, virum quidem expectat labor
 ille, demonstrandi, quam nullus allegatarum ha-
 rum rerum sit usus, ad Medicinam; *anatomie* in-
 quam, maximæ partis, & inprimis operosissimæ;
chymie, etiam communissimè pessimæ intellectæ:
 & tam *physicæ* maximæ partis, quam vulgo jactatæ
mechanicæ. Sed cum labor hic otii etiam compo-
 tem omninò postulet, & vix dignum videatur,
 laboriosæ certæ, operæ pretium: à bonis fatis ex-
 pectandum est, quis huic labori tempus suum im-
 pendere, possit magis, quam velit. Tu interim,
 Nobilissime Candidate, dignum fecisti liberali tuâ
 indole, dum satis adhuc familiarem abusum, falso
 ostentatæ artis *Uromanticæ*, publica tua Inaugurali
 Dissertatione perstringere suscepisti. Non audi-
 visti solum, sed complexus es ipso animo, quo in
 Regia hac Academia studiis sedulò incubuisti

tempore, tam quæ veris atque solidis usibus idonea, & proinde expetenda, quam nullis usibus, imo aberrationibus, & temporis dispendiis propiora, evitari, mereantur. Perpexisti, quid ferii atque circumspecti Judicii requiratur, tam ad dignoscendos atque pernoscendos corporis humani defectus, quam ad justam, rationi & rerum naturæ consentaneam, methodum. Intellexisti quanto plus hic habeat quod agat solers & rerum suarum vere satagens Medicus, quam ut ad supervacua, inprimis autem non nisi vana specie ludentia, animum adjicere, vacare ipsi possit. Indignas autem arte, cum omnibus cordatis hujus Cultoribus, merito Tu scis, atque detestaris, fraudulentas Machinas, quibus non tam arti, quam indignis pariter scopis, species hinc inde quaeritur & admiratio apud imperitum vulgus. Unde thema pro Dissertatione tua Inaugurali elegisti, quo fastidium hujusmodi nugarum testatum redderes, & publicè demonstrares. Gratulor Tibi de talibus cœptis; perge porro, quæ animo hucusque complexus es solida artis dogmata cum debita solertia in practicos usus convertere, & contempta inani specie, veris atque certis artis usibus invigilare. Ita fiet, ut felices successus, & exoptatissimi eventus, nunquam Te frustraturi sint: Dummodò divinam benedictionem, seriis votis Tibi conciliare memineris: quod cum antiquissimum Te habiturum non sperem magis, quam confidam, felicissimos semper successus securus ominor, imò omnia, divinitus, prospera, sincero animo commprecor. Vale.

CLARISSIMO ATQVE EXPE-
RIENTISSIMO
VIRO
BERNHARDO RAPPARD

SALUTARIS DOCTRINÆ LAUREAM

gratulatur

GVILIELMUS TURCKIUS.

* *
*

Rte salutifera squallentes cor-
pore morbos
Depulit, & primus læti medica-
minis usum
Ostendit, succosque, herbasque,
Asclepius orbi,
Grata deinde dedit Memphis signumque, do-
mosque,
Et cœlo Divum statuit, precibusque rogavit.

Error

Error Niliacam traxit in crimina plebem;
Immortale tamen tribuit, sine crimine, nomen,
Victurasque legi voluit per secula laudes.
Debita non minor est auctori gloria, cujus
Inventum Medicina fuit, quemque agmine
longo
Posteritas patrem sequitur, quamquam patre
major;

Prima etenim rudis ac tenuis doctrina medendi,
Tentamenta voces, quæ deinde recentior ætas
Exornata magis summa ad fastigia duxit.
Tristia sæpe tamen videas commenta vagari.
Illic credulitas, illic temerarius error
Deducunt faciles ramosa in compita mentes.
Hinc lucri funestus amor, dum posthabet auro
Vitam animamque hominis, Divinam strangu-
lat artem.

Adspice, quæ tulerit saccati corporis humor?
Nullus odor lucri, quem foetens mittit urina,
Offendit nares. Lucri bonus est odor ex re
Qualibet. Ergo oculi, & nares, & lingua
feruntur

Ad quæstum, trepidusque legis illuditur æger.

Tadia

Tædia te subeunt moris RAPPARDE ne-
fandi,

Tu scelus & vitium iusta ratione repellis,
Restituisque decus, lumenque, ac artis ho-
norem.

Cliviaco natura jugo tibi contulit ortum,
Rhenus ubi properat vicinos vilere Belgas,
Infuditque aciem genio, mentique calorem.
Mox animum fluxit doctorum cura virorum,
Eumeniasque artes docilem stillavit in aurem.
Hala petita dehinc, rerum cognoscere causas,
Et facilem, docuit, venienti occurrere morbo.
Orbe fitas alio peragrasti sedulus oras,
Ne quid inexpertum tua cura relinqueret
usquam,

Unde venire queat non illaudata voluptas
Mentibus ingenuis, aut ægris dulce levamen
Corporibus. Quid Belga ferat, quæ culta
Britanni

Patria Præoniis augmenta adjecerit ausis,
Quæfisti præfens, animoque reposta tenaci,
Artis ad egregiæ splendorem munere servas.

Di

Di precor hoc jubeant, ut tarda cadavera
terram

Te moderante preinant, & tanto vindice luctus
Sit minor, atque artem melior fortuna secundet.

Unde venie pect non munda voluptas
Mentis ingenis, aut agris dulce levamen
Corporibus. Quid Belgæ ferat, pars calia
Patria Pœoniis augmenta adjecterit aulis
Quæstus præterea, animodue repolla tenaci
Arta ad egregie splendorem munere ferar.

ULB Halle

3

001 871 331

56.

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA;
DE
**UROMANTIAE
ET UROSCOPIAE**
ABUSU TOLLENDO,

Quam,
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. PHILIPPO WILHELMO,
PRINCIPE BORUSSIAE, MARCHIONE BRANDENBUR-
GICO, DUCAT. MAGDEB. GUBERNATORE,

RELIQVA,
IN ACADEMIA FRIDERICIANA,
GRATIOSISSIMO FACULTATIS MEDICAE CONSENSU,
PRÆSIDE

DN. GEORGIO ERNESTO STAHL,
MED. D. EJUSD. ET RER. NATUR. PROFESS. PUBL. ORDIN.
ACAD. NAT. CUR. COLLEG. LONG. DIGN.

DN. PATRONO, DOCTORE AC PROMOTORE SUO,
omni Observantiae atque Honoris Cultu atatem colendo,

PRO GRADU DOCTORALI

Summisque in Arte Medica Honoribus, Insignibus ac Privilegiis,
More Majorum Solenni obtinendis,

Ad d. Septembr. MDCCXI, horis ante & pomeridianis

Publicæ Eruditorum disquisitioni submittet

BERNHARDUS RAPPARD,

CLIVIA CLIVENSIS.

HALÆ MAGDEB. Typis CHR. HENCKELII, Acad. Typ.